

cratische *Centrum*, een aantal jaren de spreekbuis van H.J.A.M. Schaepman. De regio is vertegenwoordigd met het diasporablade *Ons Noorden*, en met de pers in Gelderland, te Sittard en te Eindhoven.

De 'Week- en maandbladen' zijn als laatste onderdeel van de bundel misschien wat stiefmoederlijk behandeld. Ben Boersema constateert in een overzicht van katholieke opinie(week)bladen in de eerste helft van deze eeuw dat de apologetische bladen nauwelijks, en de maatschappijgerichte bladen al helemaal geen 'knuppels in het hoenderhok van godsdienst en politiek' zijn geweest - het gebrek aan wezenlijke conflicten met het episcopaat bewijst dat volgens hem voldoende. Hij haast zich eraan toe te voegen dat nader onderzoek naar deze stelling geboden is. Van de artikelen die aan tijdschriften zijn gewijd, valt de geschiedenis van het intellectuelenblad *De Beiaard* (1916-1921) van de hand van Theo Reul het meest op: in minder dan twintig bladzijden voltooit hij een gave schets van dit kwalitatief hoogstaand 'blad van Brom', waaraan overigens J. Hoogveld, B.H. Molkenboer en Jos. Schrijnen minstens evenveel bijdroegen. Vermakelijk is de manier waarop Reul de protagonisten van het blad elkaar en anderen met welgekozen citaten venijnig laat karakteriseren.

De overpeinzingen van oud-journalisten in de bundel zijn een hoofdstuk apart. S. Zoetmulder, (de overleden) hoofdredacteur van *De Volkskrant* Jan van der Pluijm, Louis Frequin van *De Gelderlander* en Herman Pijsfers, ex-*Katholieke Illustratie*, kijken ieder op eigen wijze terug: soms met een zekere weemoed, meestal zonder wrok, in een enkel geval - dat van Frequin - met de onwankelbare zekerheid dat het zó moest en niet anders. Met alle reserve die men tegenover dergelijke persoonlijke ontboezemingen kan hebben, zijn hun verhalen het zout in de pap van dit *Jaarboek*.

J.P. de Valk